

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egyes óvra 10 l. — kr.
Felvére 5 " — "
Negyedóra 2 " 50 "
Egy óra 1 " — "
Egyes szám ára 4 kr.

Felölös szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hármasbortól sorostól 5 kr. Nagyobb terjedelmű hirdetések alkalmanként jutányos áron vetetnek fel. Bélyegdíj külön beutazásért 30 kr.

Bizalmatlanság a miniszterek ellen.

Debreczen, szept. 9.

Kormány ellen a bizalom kérdésének felvetése nem mindennapi jelenet. A képviselői alkotmány természetéből kifolyó jog és kötelesség ez; de nagyon ritkán gyakorolják és csak azon esetben, ha rendkívüli súlyos mulasztások vagy törvénysértések terhelnek valamely minisztert, vagy az azokban veleszolidaris miniszteriumot; és csak azok, akik azon vétségeknél az államra és a közjóra veszélyes voltát mélyen átérzik s annak tovább türesem, képviselő kötelességeikkel hozná összeütközésbe.

Ilyen helyzetbe jutott most a magyar képviselőházban a közjogi ellenzék általában és különösen a függetlenségi és 48-as párt. Ennek jog- és kötelesség érzete parancsolta, hogy legkiválóbb tagjainak egyike Eötvös Károly, a tegnapielőtti képviselőházi gyűléshez bizalmatlansági indítványt adjon be az összes Bánffy-kormány ellen.

A kormány, a képviselőház többségéből születve: elvileg a Nemzet mandátáriusa, annak kell lennie; tehát mint ilyen kötelezve is van, kötelezve kell magát éreznie arra, hogy mindenben, be és kifelé a Nemzet törvényeit megtartsa és megtartassa, a közháza érdekét tartsa és tartassa habozás és tévesztés nélkül szem előtt; ezeknek szerezzen és szereztesse érvényt. Ez a «Salus reipublicae suprema lex.»

És ha e mindenekfelett álló feladatnak meg nem felel, vagy megfelelni nem is akar: jog és kötelességszerűvé válik a bizalmatlanság és következetesség, hogy akik a törvény lényegét ismerik és átérzik, megkérdézzék a Nemzet képviselőit, hogy miképpen vélekedik és szolidarisnak vallja-e magát azzal a kormánnyal, amely azokkal a törvényekkel s kötelességekkel ellenkezésbe jött és a ferde, sőt veszélyes helyzetbe sodorta az államot, amit megjavítani nem tud és nem is akar.

A magyar birodalomnak és, szerződéses joga van a függetlenséghez, amelyet hiányosan az 1867-es kiegyezés is elismer. A kormánynak, amely legalább ennek az alapján vállalta el fontos megbízatását, minden erejét és képességét arra kellene fordítania, hogy amit azon az alapon lehetséges — építsen . . . építse tovább — tovább az ország függetlenségét — elvben és gyakorlatban, erkölcsileg, anyagilag.

Ezt mulasztotta el a Bánffy kormány.

Az 1867. XII. törvénycikk 68. §-a

jogát helyezte az államot annak, hogy Ausztriával az időnkénti vám szerződést megújítani nem tudja, önálló vámterülettel szervezkedhessék, s köz- és nemzetgazdasági ügyeit függetlenül ön-maga kezelje. Az 1897. Dec. 31-ével lejárt a szerződéses ciklus de megújítható nem lett még azóta sem. Az önálló vámterülettel szervezkedés ideje tehát eljött, jogosultsága beállott; mégis a kormány, habár erre az 1898. I. t-cikk által kötelezettséget is vállalt: ezen az ország anyagi ügyeire nézve elhatározó fontosságú szervezkedést nem hajtott végre, még el sem kezdte, végrehajtani, még elkezdni sem akarja; és hagyja az országot vitális ügyei felől bizonytalanságban, erőit saját érdekében kibaszhatatlanul sőt szembetűnően oda spekulálni látszik, (látszik mondom, mivel a helyzet a szándékos titokzatosság miatt fel sem ismerhető,) hogy az országot tovább is és beláthatatlan idekig kapzsi szövetségünk — Ausztria zsákmányolásában megtartsa.

Az ország közvéleményét a tömredék frappáns megnyilatkozásokból felismerhette a kormány, hogy t. i. ez az önálló vámterület és független pénzügyet tekinti anyagi fejlődése biztosítékának, sőt állami függetlenségére nézve is hatalmas lépésnek; mégis a kormány, habár a nemzet nagy többsége kifolyásának tartja magát: a közvélemény követelményével legkevésbé sem törődik, sőt ennek makacsul ellenzagezi magát.

Nagyon eljött ennél fogva az ideje, hogy a bizalmatlansági kérdés felvetessék. — És hogy végre felvetette a függetlenségi párt, ezzel oly kötelességet teljesített, amelyet a nemzet szíve megajándékozott szerzett, amivel azt mutatja, hogy ez a párt együtt érez a nemzet valódi többségével s a haza érdekét hordja saját szívében.

Érthető várakozással vagyunk a képviselőház hétfői ülésére, amelyen az Eötvös által beadott bizalmatlansági indítványt tárgyalják. De ne higgye senki, hogy habár a képviselőház e bizalmatlansági indítványt elveti: a nemzet közvéleményét fejezte ki s a leszavazó gép képviseli a haza igaz érdekét. Tudjuk a képviselőház többségének alakulását, ismerjük eszközeit; mélyen fájlatjuk, hogy nálunk a parlamentarizmus meg van hamisítva. De ennek a bizalmatlansági indítványnak bármilyen sorsa lesz is: azzal a függetlenségi és 48-as párt újra érdemessé tette magát a nemzet halábjára, amit tisztán hazafias tettével eddig is, — egész létezésén át megszerzett. Benne van a Nemzet hamisít-

lan bizalma. Mig a hatalmi érdek által vezetett gép, amit kormánypártnak neveznek, habár leszavazni a bizalmatlansági indítványt számban elég erős is; nem érti a Nemzet érdekét, nem érzi szívdobbanását, tehát nem is méltó a fenkölt nemzeti — bizalomra. Ennek az indítványnak leszavazásával csak átveszi a felelősséget a kormányról s arra érdemesíti magát, amiben már annyiszor volt s van része: — a Nemzet fájó megvetésére. Hamis parlamentarizmusban egy veszélyes anomalia van, az, hogy nem a többség képviseli a közvéleményt és a nemzet érdekét.

— a — r.

A miniszterek vád alá helyezése.

Eötvös Károly a Ház tegnapielőtti ülésén egy indítványt nyújtott be, melyben tekintettel a kormánynak a kiegyezés körül tanúsított hanyag eljárására, amennyiben eddig elmulasztotta az önálló vámterületre és az önálló nemzeti bankra vonatkozó javaslatokat a Ház elé terjesztetni, azt indítványozza, hogy mondja ki a képviselőház, hogy a kormány iránt bizalommal nem viseltetik. Az indítvány, melynek megokolása a Ház hétfői, e hó 12-iki ülésén lesz — a következőleg szól:

Minthogy Magyarországnak, mint független államnak, föltétlen joga van ahhoz, hogy ipari s bel- és külkereskedelmi ügyeit a nemzeti érdekek megóvásával s egyedül a nemzeti jolet föntartása s fokozása érdekében külön vámterületen önálló vámtételekkel intézze;

minthogy e jogról lemondani, e jognak más állam érdekében való korlátozását megengedni s e jognak valóagos gyakorlását bármilyen érdekből elejteni, fölfüggesztani vagy elhalasztani a haza ellen való hatlenségnek tekintjük;

minthogy Magyarországnak, mint független államnak e jogát csak más állammal szabad törvényozási elhatározás mellett kötött nemzetközi szerződés korlátozhatja s ily szerződés is csak felmondásra vagy megszabott határidőre szólhat;

minthogy oly nemzetközi szerződésünk, mely az ország külön vámterületi jogát ideiglenesen is korlátozná, egy állammal sem áll fenn, sőt az Ausztriával fenállott vám- és kereskedelmi szövetségünk is a múlt 1897. évi december hó 31-én lejárt és meg nem újított és az e szövetség tényleges állapotának megfelelő s az 1898. évi I. törvénycikkben megszabott ideiglenesség is a folyó év végen végleg megszűnik;

minthogy az 1897. ugynevezett kiegyezési törvényekben, valamint az azóta meghozott s azokkal kapcsolatos törvényekben az ellen, hogy Magyarország külön vámterületet szervezzen köz- és nemzetgazdasági ügyeit függetlenül intézze, semmi közjogi vagy államjogi akadály nincs, sőt az 1867. évi XII. törvénycikk 68. §-a, — valamint az 1898. évi I. törvénycikk valódi értelme más intézkedést meg nem enged,

mint a külön vámterületnek önálló vámtételekkel való felállítását; végül minthogy az ország közgazdasági és pénzügyi s ezekkel kapcsolatos legmagasb állami érdekei egyenesen megkövetelik, hogy nemzetünk minden anyagi és szellemi munkaereje úgy a nyers, mint az ipari termelés s a bel- és külkereskedelem terén Ausztria beavatkozásától menten, kizárólag saját nemzeti jólétünk érdekében használ-tassék fel:

Ez okból az országgyűlés sürgős feladata, hogy 1899. évi január 1-én életbe lépő joghatályljal Magyarország és társ-országai egész területén külön vámterület szerveztessék s az ehhez szükséges előintézkedések s ezek közt legelső sorban az önálló vámtételekre s nemzeti jeybank felállítására vonatkozó törvények és kormányzati rendelkezések megalkottassanak.

Minthogy azonban báró Banffy Dezső miniszterelnök urnak s miniszter-társainak eddig köztudomásra jutott összes nyilatkozatai és cselekményei kétségtelenül azt bizonyítják, hogy ők az ország e nagy jogáról lemondani s ezzel az állam legfontosabb közgazdasági és pénzügyi érdekeit súlyosan megsérteni törekednek s minthogy bennük elegendő politikai képességet nem látunk arra nézve, hogy az évnök még hátralevő részében a nagy nemzeti jogokat es érdekeket megóvhassák:

Ez okokból kimondja a képviselőház, hogy báró Banffy Dezső miniszterelnök ur és miniszter-társai iránt politikai bizalma nincs.

A kiegyezés válsága.

Debreczen, szept. 9.

A nagy harc előjateka, a napirend-vita a képviselőházban még 7-en is folyt s egyáltalán nem bizonyos, hogy mi is fejeződik. Ennek a vitának természetesen semmi köze sincs az obstrukcióhoz. Hisz a rendes parlamenti munkaság megakasztása az ellenzéknek ez idő szerint már csak azért sem juthat eszébe, mert nem lévén semmi előkészített törvényhozási anyag, abszolút nincs mit megakasztani. Ez a vita legfőbb a szünetet késlelteti, de nem az alkotó munkásságot tartja fel.

Arról azonban, igenis lehet szó, hogy az ellenzék demonstrál, először Banffyval szem-

ben, ki megkísérli, hogy a képviselőházra ráerőszakoljon egy törvénytelen állapotot, aztán demonstrál Bécsesél s emben, mely megkísérli hogy Magyarország egyik sarkalatos jogát konfiskálja; amit a többségnek kellene tulajdonképen megakadályoznia, — de semmi hajlandóságot nem mutat, sőt részt vesz a gonosz munkában, ezért az ellenzék az a földet, hogy meghiusítson minden ilyen jogfosztó törekvést.

A kormány és pártja dul-ful dühében, hogy az ellenzék már most mutatta ki erejét és alaposan tönkretette Banffy ur legszebb számítását és terveit. Arra Banffy ur nem volt elkészülve — hogy az ellenzék már most fogja meg akasztani a kormány makhinációját és kényszeríteni fogja arra, hogy már színt valljon.

A kormánynak az volt a szándéka, hogy a most nagyon kellemetlen képviselőházat még vagy három hétre hazasüldeje, hogy mennél több időt nyerve, később rá utalja a szónok a kenyser helyzetre mely az új állapotba belekergette. De ezt a tervet az ellenzék semmivé tette. Az ellenzék most követei a kiegyezési kérdés tárgyalását hogy ne mondassa Banffy ur, hogy nincs idő már a tárgyalásra, tessék elfogadni, a mit én akarok.

Es mert az ellenzék erején összetörök minden hű kísérelt, hogy a Hazat lappalakkal és formáságokkal foglalkoztassák, a kormány minden tervet meg fog akasztani. Valószínű, hogy Banffy ur majd a magyar képviselőházat is el fogja nevezni rossz gépezetnek, de ez az ellenzéknek nem fogja megakadályozni abban, hogy folyton megújuló erővel lehetetlenné tegyen minden oly szándékot, melynek végzélja az önálló vámterület meghiusítása.

A magyar kormánykörökhöz közel álló magyar politikusnak nezeitel közli a N. W. T a g b l, mely a kiegyezési válságról a következőket adja hírül: Banffy báró az osztrák kormányal szemben nem vállalt semmiféle kötelezettséget a kvótát illetőleg s annak igazolására, hogy az osztrák parlament tárgyalásai eredményre nem vezetnek, október 1. m a s o d i k h e t é t t ű z t e k i v é g s ő h a t a r i d ő l.

S ha ennek a határidőnek elteltével a reichsrath akcióképesége igazolást nyert, Magyarországnak könnyű dolga lesz, mert a módoszatok megálapítása és keresztülvitele

Ausztriában az osztrák kormányt illeti meg s ebben az esetben reciprocitás biztosításával a 14. szakaszt is alkalmazhatja, a melylyel a magyar kormány immár megbarátkozott. Magyar szempontból ezzel biztosítva van az alkotmányosság, habár más formában, mert a magyar kormány felfogása szerint a 14. szakasz az osztrák alkotmánynak kiegyezési törése.

A bécsi Reichsrathban a véleményben van, hogy a magyar ellenzéki pártok szeretnék ugyan megbuktatni Banffyt, de nem a kiegyezést és ezért ha az önálló rendelkezésre kerül sor, az ellenzék lármáznia és ellene szavazni fog, de nem fogja azt obstruálni.

Ausztriának tehát el kell fogadni azt a paktumot, a mit Magyarország nyújt neki, tolot a Reichsrathnak hatáimában volna ezt a paktumot megjavítani, De erre kevés a remény. Habár egyes német haladóparti lapok pörtolják azt az eszmét, hogy az obstrukció ad hoc szüneteljen és igazságtalan kiegyezés vettessek el, de a Reichsrath nem áll a földet magaslatán, és így magyarországot a szó és a haszon.

A Vaterland után az Agra m e r T a g b l a t t is megdicséri Banffyt hogy megváltoztatta egy év előtt hirdettet álláspontját s a b i r o d a l m i e g y s é g n e k f e n t a r t á s á t h a n g o z t a t j a a m a g y a r k ö z j o g g a l s z e m b e n.

A horvát tulzók legszűkebb frakciójának, a Frank vezérlete alatt működő pártocskának lapja bókolt ezuttal Banffynak. Tehát mégis igaz, hogy a miniszterelnök s s a horvát jogpart között történt közeledés, mert különben nem született volna meg az a feltétlen elismerés a melylyel az Agr. Tagbl. Banffy alkotmányellenes törekvéseit honorálta.

Pulszky Gusztáv beszéde.

Budapest, szept. 8.

Tisztelt ház! (Nagy zúj. Egy a szónokot illető imparlamentaris közbeszólás a szélsőbaloldaltól.)

Elnök ilyen közbekiáltásokat a házszabályok nem engednek meg. (Derűtség.)

Ősz.

A «Debreczen» tárczája.
Írta: **Thury László.**

Sárgás-szürke fatyol borul a nap fényes sugárkezeje elé. Olyan poros, olyan nyomasztó a levegő; még a reggel azurkekségében is ott vibrál, ott lebeg valami az éjszakai ködből. S amint a nap delelőhöz közeleg, vékony felhőréteg vonul fel észrevétlenül, fehér fatyoként, aztán nincs napsugár, csak a melegét érezzük amint láthatatlanul áttör a vékony pararetegen.

Valami régi mogyoró Bokor van a kertünkben. Egyedüli kedvencem a dus lombu, teretelyes, hatalmas fák között. Ilyentáiban már poros, összesugorodott minden levele, de piros mosolygó minden szem gyümölcse, mintha minden életerejét idekölsönözte volna. Csak egy jókora fuvalom s zörögve hullnak alá az érett szemek a kiégett fű, száraz level törmelék közé.

Ejzarak mind-nuap hozzá, elölnézetem s elsűkerezem zörgő levelei alatt. Ugy szeretem ezt a szomorú ősz felé hajló időt. Pedig érzem, hogy faj a szívem körül valami s homályos érzés — felelem és aggódásfele — lopóznak át rajta. Talán az elmúlnak, a visszahozhatatlan idő emlékenek, a jövő reménytelen egyhanguságának érzete az.

Vagy talán a te vissza-visszatérő emléked okozta mindezt, Magduska?

Gyöngének, tehetetlennek érzem magam, mintha akarattal elkerültem volna cziomat,

mintha megloptam, megrontottam semmivé tettem volna életemet.

A mogyorólevelé száraz zörgése, az elkésett fecske szomorú hívogató hangja, eszembe is jutott valami a mi nagyon régen volt.

Ugy érzem, hogy ez faj nekem a szomorú őszí időben.

... M g i m e r e m, u g y t a l á l t a m, h o g y n e m h o z z á m v a l ó é s s z a k i t o t t a m I r é n n e l. T u d t a d t e a z t e ő r e M a g d u s k a. N a g y o n k a c z é r, n a g y o n h i u v o l m i n d i g, e s a k h o g y é n v a k v o l t a m s l e n y ű g o z o t t e n g e m i s v i l l o g ó p i l l a n t á s a i v a l, a z ő s z i n t e s e g e t o l y j ó l s z e l l ő m é z é d e s s z a v a i v a l. T e i s m e r s z j ó l s t u d o d, h o g y i g a z a t m o n d o k.

Ha tudtam volna előbb, hogy engem is csak úgy t r t é d e s s z ó v a l m i n t a t ö b b i e k e t, r é g k i t e p t e m v o l n a s z i v e m b ő l m i o d e n e m l e k é t.

De sok idő kellett, míg erre rájöttem: s te addig szenvedtél, a reménytelenség kínnoza szivedet, mert alhatatosan, nagyon szeretettel engem.

De végre mégis eljött az idő. Felszabadultam, felszabadítottam magam a lealázó, szégyenítő rabságból.

Es elmentem egy kis faluba, hol poros összszugorodott levelű mogyoróbokrok közt rejtőzött hazatok, rejtőzöttel banatoddal, szived szenvedésével.

... Ott találtam Solthy Gézát.

Bűnös, nagyon bűnös voltam, hogy annyi hosszú időn át észre se vettem, nem akartam észrevenni szenvedésed, gyöngéd szereteted,

jóságod, de hibás voltál te is Magduska, boldog-águnk elvesztésében.

Bűnbánattal, lesütött szemmel, aggódva közeledtem hozzád, mint bocsánatot esdő bűnös — es haraggal, bünös daczczal a szívemben kellett távoznom tőled, mert te úgy akartad.

Nem, mégsem! Nem akarhattad úgy, hiszen nem fert volna az össze jószágos szíveddel.

Csak meg akartad mutatni, — hogy te neked is van önérzeted, hogy a te lelkedbe is jutott még valami az ember bűnös büszkeségéből.

Ott szökdeltél, ott pajkoskodtál a mogyoróbokrok rejtelmes sűrűjében. Fel-fel villant a zöld levelek közt blouzod fehérsége; magad meg eltűntél.

Édes vágygyal néztünk utánad, egyforma boldog reménnyel, — egyforma mély szeretettel.

Egyszerre aztán eldugrottál, mint pajkos kecske gazella, s — mogyorózapor hullott a Solthy Géza kalapjára, orrára, kis fekete bajuszára.

Csengő nevetésed felverte a szomorú tájat, a boldogság mosolya jelent meg a Solthy arcán, csak én álltam hidegen, a feltékenység vad gyűlöletével szívemben.

Csak egy kicsi, egyetlen mogyoró szem esett volna reám, bizony másként fordult volna életem.

Nem esett. Nem volt egy mosolyod: egy gyöngéd szavad számomra.

Pulszky Gusztáv azzal kezdi, hogy országos érdek, hogy Magyarország ne nyujtsa a dezorganizáció képét, mely bekövetkezik, ha a magyar törvényhozás működésképeség bármint irányban meggátoltatik. (Nagy zaj és ellentmondás a bal és szélsőbaloldalon.)

Elnökök: Kérem a képviselő urakat, ne tessék jövőendő beszédeikből előlegezni, (Derűtlenség.)

Pulszky Ágost: Nem tartja jogosultnak Apponyinak azon kérését, hogy a kormány már most nyilatkozzék, mit lesz teendő ha a kiegyezés keresztül vitele most a Reichsrathban nem sikerül, ez odaát rossz hatást szülhetne.

Pólnyi Géza: Az osztrák kormányt tájékozzák, de minket nem! (Élénk helyeslés a szélsőbaloldalon.)

Pulszky Ágost: A gróf Apponyi által említett kommunikéből világosan kitűnik a kormány programja: a közgazdasági közösségnek törvényes formákban való lehető fentartása

Görry Elek: A külön vámtérület mellett is!

Pulszky Ágost: Most nincs helye a nyilatkozásnak a kiegyezésről, mert csak napirendi vita van. Az ellenzék még szemertette álláspontját, sőt az ország közvéleménye is megnyilatkozott. (Felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hol?)

Pichler Győző: Kérdezze meg Nagy Mihályt Kecskeméten

Pulszky Ágost: A képviselőház egészen tisztán akar látni ebben a dologban. A miniszterelnök nyilatkozata óta tisztán is lát. (Ellenmondások a bal és szélsőbaloldalon.) Reméli, hogy nem az a szándéka az ellenzéknek most, hogy az országra hivatkozzanak új választással. (Nagy zaj a szélsőbaloldalon. Felkiáltások: Szívesen!)

Pólnyi Géza: Most nincs három milliónk!

Pulszky Ágost: Önök addig nem engednek, amíg a miniszterelnök nem nyilatkozik. Ez az obstrukció formális bejelentése. Ezt nagy nemzeti szerencsétlenségnek tartja és ezért kéri a miniszterelnöknek a napirendre vonatkozó javaslatát elfogadni. (Helyeslés jobboldalon. Élénk felkiáltások a szélsőbaloldalon: Hoch! Hoch!)

Elnökök: Az ülést öt perczre felfüggeszti.

E korszakalkotó beszéd őszinte méltatását a következőkbe foglaljuk:

Összetört reménnyel hagytam oda házatokat. — Pedig éreztem, tudtam, hogy szeretsz, hogy ez az egész csak képmutatás volt; de a büszkeség felköltötte bennem a dacz ördögét.

Teltek az évek, Elfelejtettek. Visszatértem démonomhoz, eleinte talán azért, hogy rajtad bosszút álljak, mert tudtam, hogy ez nagyon, de nagyon fáj neked.

Azután elsüllyedtem újra a sötét szemek örvényében, elvesztettem férfiúi erélyemet, gyámoltalan, tehetetlen lettem újra, mint évekkel azelőtt.

Miért kellett ennek így történni? Miért nem siettél megmentesemre, hisz a sors megadta az alkalmat erre egy percz röpke, elfutó idejében?

Elmondjam-e neked, mi történt aztán velem.

Minek? Érted te azt szived sugallatából anélkül, hogy látnál, anélkül, hogy hallanál rólam,

Amint én is érzem, hogy te boldogtalan vagy és szived mélyében rejtett fájdalommal gondolsz ilyentájan a hajdani kora őszi délutánra...

... sős, hűvös fuvalom jár át a hervadó lombok között. Megzörren a bokor és lassu zörrejjel hull alá egy-egy piros mogyoró szem...

Rád gondoltam! Gondolj reám!

Le a kalappal!

A juszticia tévedése, mely a Dreyfus ügyben börtört meg, elenyésző semmi azon esethez képest, melyről nekünk kell beszámolnunk. És most remegve tesszük le kezünk-ből saját külön tollunkat és átadjuk a szót saját külön tudósítónknak.

A kiszámíthatlan beszámíthatlan.

Közudomású dolog, hogy a végzet utja — épp olyan, mint Pulszky Károly. A különbség csak az, hogy Pulszky Károly be, a végzet utja pedig kiszámíthatlan. Pulszky Károly különben egymagában hordja ugy a ki-, mint a beszámíthatlanságot, mert az orvosi tudomány szerint az ő beszámíthatósága kiszámíthatatlan, mert időről-időre változott. És most e kiszámíthatlan beszámíthatlanságra kiült, hogy nem beszámítható és mi e be nem számítható kiszámíthatlan beszámíthatlansággal számolunk az alábbiakban be számtalan olvasónknak.

Az elcsereált fivér

vagy

a testvéri szeretet áldozata.

Pulszky Károly beszámíthatlanságának kiszámítását rábizták az orvosi tudományra. És itt történt a végzetes tévedés. Károly helyett ugyanis Gusztávot figyelték meg és e megfigyelés alapján mondták ki Pulszky Károly beszámíthatlanságát.

Más verzió szerint a nemeslelkű Gusztáv a testvéri szeretet áldozata, mert hogy fivérét megmenthesse, magát bocsátotta megfigyelés alá.

Visszatérnek emlékeinkbe régi időknek borzalmai. Borzalmas históriák, el- és kicserélt testvérekről, kik aztán évek mulva ismernek egymásra, egy lencse nagyságu anyajegyéről a balvállon. Hiteles forrásból jelenjük, hogy Pulszkyknak balvállon nincs lencse nagyságu anyajegy, tehát az eset biztos.

A hatás.

A ma hajnali órákban terjedt el hirtelen a végzetes tévedésnek. Elképzelhető, mily általános szenzációzt kellett mindenfelé. Voltak ugyan sokan, kik még ma reggel kétkedve fogadták e hírt, de már délben, Pulszky Ágostnak a Ház mai ülésén elmondott beszéde után az eddig kétkedők is meggyőződtek annak valódiságáról. Általános a részvét Pulszky Károly iránt, kire ártatlanul mondták ki a beszámíthatlanságot.

A hír a szabadelvű pártbau.

Beszámíthatlanul nyomott volt ma a hangulat a Lloyd épületben. A képviselők rejtelmes arccal beszéltek a rejtelmes esetről. Látszott: mily kín az arcokon. Bánffy Dezső kiszámíthatlanul kétségbe van esve, — mióta megtudta, a hogy kitől eddig az eszt kölcsön kérte, az beszámíthatatlan. Csak most jött rá, miért nem tudta eddig kiszámítani a kvótát. Beszámíthatlan észszel persze nem lehet számítani.

A többi pártkörökben Pulszky Ágost beszámíthatlansága a legcsékélyebb meglepetést sem okozta. Azt mondják, rég tudták ők már ezt.

A szakvélemény.

Egyik saját külön tudósítónkat kiküldtük a közegészségügyi orvosi tanács egy tagjához, hogy halljuk szakvéleményét. Tudvalevőleg a közegészségügyi orvosi tanács mondta ki Pulszky Károlyra a beszámíthatlanságot. Az illető szaktudóst, ki munkatársunkat a legelőzékenyebben fogadta, rendkívül meglepte a hír.

Elsápadt, midőn meghallotta, hogy ők fivér-cserével számították ki a beszámíthatlanságot.

— Nem, nem lehet az, — kiáltott fel a szaktudós, — hisz az rettenetes lenne. A mai liberális világnak feltétlenül szüksége van a kiszámítható beszámíthatlanságra.

— Mi nem tévedhetünk számításunkban Ime nézze a Pulszky Károly beszámíthatlanságának kiszámítását.

Ezzel reszkető kézzel adott át lapunk tudósítójának egy bordereau, melyen a következő beszámíthatlan kiszámítás volt.

A bordereau.

Pulszky Károly beszámíthatlanságának kiszámítása a következő:

$$\begin{array}{r} 456 \\ 93971 \\ \hline 32008 \times 17 = 333 = 45 - 3 \\ \hline V \quad 2456 \end{array}$$

sin a cos b és a nagy pepó.

A szindikátus.

A hogy az eset tudomására jutott, azonnal szindikátus alakult, hogy az ártatlanul beszámíthatlannak mondott Károly kiszámíthatónak mondassék ki és a Pulszky Gusztáv kiszámíthatlan észjárására mondják ki a beszámíthatlanságot. A szindikátus rögtön táviratozott Zolanak és kikérte véleményét, mint ki az ilyféle ügyben már jártassággal bír. — Táviratilag tudatuk az egész esetről. A nagy Zola válasza már megérkezett és a következőleg hangzik:

Syndicat paralytic

Budapest.

L'affaire est monstrueuse. Par train rapide je vole chez vous. Je vous apporte un bordereau non existant et une dame voilée invisible. Et toujours et quand memo: vive la revision!

(Magyarul: A beszámíthatatlan szindikátusnak Budapest. Az eset rettenetes. Legközelebbi vonattal önökhöz utazom. Szindikátus önöknek egy nem létező borderaut és egy nem látható fekete fátalos hölgyet. Addig is követeljük a revíziót. Zola.)

Revíziót követelünk.

Revíziót! Revíziót!! Revízió kell a népek!!! Ha Franciaországnak megvan a Dreyfus-reviziója, miért ne lehetne nálunk Pulszky-revizió.

A nép hangosan követeli a revíziót. A kormány már nem térhet ki a revízió elől. Különben a kormányparti körökben is általános a nézet, hogy a Pulszky Ágost fejének revíziójára feltétlenül szükség van.

Minisztertanács.

Késő éjjeli órákban vesszük az alábbi egyharmadhivatalos könyvomas tudósítást:

Minisztertanács. (Bud. Tud. tudósítása.) Ma éjjel a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt. Baró Fejérváry hadügyminiszter beadja lemondását, ha a kormány nem rendeli el a revíziót. A kormány többsége különben Pulszky Ágost mai beszéde után szintén a revízió mellett van és követeli, hogy hivatalosan is mondják ki azt, mit a közvélemény úgy is tud: hogy nem Pulszky Károly, hanem Pulszky Ágost a beszámíthatlan.

Táviratok.

Lukács László dr. pénzügyminiszter — a mint ertesültünk — a képviselőház holnapi ülésének elején befogja nyújtani az 1899 évi állami költségvetési előirányzatot és egyuttal megtartja a szokásos exposé.

Miniszterek hazatérése.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter és Wlassics Gyula dr. vallás és közoktatásügyi miniszter ma Budapestre érkeztek.

Hadgyakorlatok.

Buziásról táviratozzák: A király hadgyakorlatok végeztével tegnap este fenyves királybált rendeztek, a melyen megjelent a hadvezetőség örege és fiatalja s a Buziás körül elszállásolt tisztikar, valamint a környék előkelősége.

A Dreyfus-ügy.

Páris, szept. 8. (A «Debr.» ered. táv.) A «Jour» arról biztosít, hogy Zurlinden tábornok, hadügyminiszter ma este mar

befejezi a D r e y f u s ügy iratainak tanulmányozását és erről az igazságügyminiszternek azonnal jelentést tesz hosszabb átirat kíséretében, amelyben Dreyfus bűnösségének ad kifejezést és bizonyos fejtartásokat tesz a revízió megindításának módjára nézve. A Libre P r o l a azt állítja, hogy Z u r l i n d e n tábornok inkább beadja lemondását, semhogy a Dreyfus pör újrafelvételébe beleegyezzen. A »Rappel« ellenben azt írja, hogy a hadügyminiszter, mint valamennyi miniszter tása, erősen el van tökélve, a pört megújítani. Több lap arról értesül, hogy a legutóbbi minisztertanács egyhangúlag elhatározta, hogy a parlamentet néhány képviselő kérése dacára sem hívja össze.

Kréta.

Páris, szept. 8. A Havas-ügynökség kancsai jelentése szerint a kandi angol parancsnok kihirdette, hogy újabb támadás esetén a város bombázni fogja és a katonai kordont megnyitja a felkelők előtt. A város nyugodt. Számos felkelő megáradta a kandi katonai kordon török csapatait. A kormányzó felkérte a tengernagyokat, hogy sürgősen tegyék meg a kellő intézkedéseket. A harc egyre tart.

Athén, szept. 8. (Havas) Több kandi keresztyén család hajóra szállt. A hadihajók segéd csapatokat és tüzi fecskendőket szállítottak partra Kandiában. Az erődöt a bombázás megrongálta. Az olasz konzul palotája állítólag legett. A kandi angol alkonzul, a ki életét vesztette, Kolakairóznak hívták, születésére nézve görög volt. A tűz még mindig pusztít.

A szudáni hadjárat.

London, szept. 8. K i t c h e n e r basának e hó 5 én Omdurman-ban kelt hivatalos távirata azt mondja, hogy e hó 5 én 500 arab tevet küldött ki a kalifa üldözésére. Száz tevet, a melyek a kalifa szökéséhez késsen tartott, az angolok kezébe került. Tíztek, a sük a csatateren megszámlálták az elesett derviseket, azt jelentik, hogy a halottak száma 10,800. A sebesültek számát 16,000 emberre teszik. Ezenkívül O m d u r m a n bevételénél 3—400 dervis esett el és 3—4000 került fogságba. Egy ágyunaszádot felküldtek a Kék-kiluson, hogy néhány kerületben, ahol a dervisek a lakosságot megsarczolták, helyreállítsák a nyugalmat, Omdurman környékéről sokan jönnek a városba.

Tűz.

Genf, szept. 8. C h e z b r e s-ben, a Rhone folyón lévő városi nagy villamos telepen este 1/4 11 órakor tűz támadt és a kapcsolóeszközökkel ütött ki, mire az összes épületek egyszerre lángba borultak. A 150 méter hosszú ház tömbül csak 25 méternyi maradt épen. Az összes gépek elpusztultak. Éjfelkor még egyre pusztított a tűzvész, a mely miatt késve 10 óra után zavar állott be a villamos világításban.

H I R E K.

A kollegiumi iskolai év megnyitása Debreczenben.

E legnagyobb kulturális intézetéhez méltó ünnepélyességgel, a tanév megnyitása ma történt meg a főiskola történetileg is nevezetes imatermében d. e. 9 órakor.

Ez év munkájára kérték Isten segédletét tanárok és tanulók a megkezdéshez ihletett bizalommal, hogy azt meg is nyerjék. — Isten segítő áldása nem is hiányozhat, de bizonyosan nem is fog hiányozni olyan szent munkánál, minő a mi kollegiumunk, amely az emberi tökéletesedés nagy feladatát, a létfenntartó pályára kiképzést, vallás, erkölcsi érzés által megnevelve s hazafias és nemzeti tartalommal párosítva tartja mindenkor maga előtt.

Isten áldását kívánjuk mi is rá!

Az ünnepélyen jelen voltak: Kiss Áron

püspök, Simonffy Imre kir. t., polgármester, Széll Faekas táblai elnök, Márk Endre főisk. ügyész, Vecsey Imre tb. főjegyző, Roncsik Lajos tanácsnok, stb., tanárok és tanulók nagy száma egészen megtöltötte a tágas imatermet alól és a karzaton.

A 37. dicséret I-ső versének éneklése hangzott fel, orgona kíséret mellett. (Jövel Szentlélek Ur Isten! . . .) Azután az ének kar zendítette rá a 179 dicséretet, mely után Csiky Lajos buzgó könvörgése elől — mondását kísérve imádkozott az egész gyülekezet.

Az oratoriumból a díszterembe vonult díszes halgatóság előtt Dr. Kovács Sándor főiskolai igazgató tanár tartott a nap fontosságához, a megnyitott isk. év feladatát jellemző nagyszasású beszédet, a mely után komoly meghatottságban távozott a közönség.

Isten áldását ismételve, újra és újra kívánjuk az elkezdett komoly munkára!

* Szerencsétlenül járt fiatal asszony.

Megrendi ő szerencsétlenség történt tegnap este felé a Kossuth-utczán. A szerencsétlenség áldozata dr. M a r i s k a György ügyvéd fiatal, bájos felesége. A végzetes baleset d. u. 4 óra után történt. A fiatal asszony éppen anyai kötelességét teljesítette. Egyik gyermekének, ki már régebben betegesen fekszik, csokoládé főzőt gyors forralón, Midőn a láng kialvóban volt, a gyors főzőbe szeszt akart tölteni.

Töltés közben azonban a szesz lángra gyulladt, az üveg explodált s a szétfecscentegő szesz egy perc alatt l á n g r a l o b b a n t o t t a a f i a t a l a s s z o n y r u h á j a t. Jajveszékélésre rohantak ferje és cselédjé, kik a mennyre ezen a rémület perczekben képesek voltak lélekjelenlétüket megőrizni, ígykeztek a tüzet elfojtani. Mire ez megtörtént, a szegény fiatal asszony súlyos égési sebekkel volt borítva.

A mentési munkában maga az öneládozó férj is erős égési sebeket szenvedett. — Mindkét keze összegeget s hetekig munkaképtelen lett. A szerencsétlenül járt fiatal asszony különösen a melén s jobb oldalon szenvedett erősebb égési sebeket.

A szerencsétlenség hírére pár perc múlva ott megjelentek B a l k á n y i Ede dr, N a g y Kálmán dr, es T ü d ő s Kálmán dr, kik a sérültek sebeit bekötötték. A súlyos égési sebek ugyan nem életveszélyesek de hosszú időn át ágyban fekvő beteggé teszik a fiatal asszonyt.

Mint örömmel értesülünk a megégett fiatal asszonyt állapotában oly kedvező fordulat állott be, hogy rövid idő múlva elhagyhatja az ágyat.

* **Szüreti ünnedély.** A következő sorok közlésére kerettünk fel: Szives figyelmbe vételül! E hó 18-án szüreti ünnepélyt tartunk a nagyerdei »Dobos« pavillonban. Nincs szükség reá, hogy ez ünnepély miben álltát ecseteljük, hiszen a két előző egymásutáni évben tartott hasonneműek mindenikéről a legszebb emlékek s azon reményben távozott el az együletünket oly előszeretettel pártoló közönség, hogy hasonló természetű mulatsággal a következő évben ismét szórakoztatni fogja az ifjú ág. Ezúttal csupán a műsor egyes számainra hívjuk fel a résztvevő n. é. közönség becses figyelmét. A szétbél-zőbb magyaros ruhába öltözködött pásztorleányok és pásztorok a mulatság napján d. u. 6 órakor zászló alatt kivonulnak. A »Dobos« előtti térre érkezés alkalmával ünnepélyes felvonulás fo-

rendeztetni a szőlőskert helyiségebe. Az érkező közönség a szőlőskertben elhelyezendő asztaloknál fog helyát nyerni; itt nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy az ünnepélyt csak úgy lehetséges teljesen érvényre juttatni, ha a közönség az intéző bizottság rendelkezéseit tiszteiben tartja. Már e helyen is kerjük a szőlő, alma s általában a gyümölcs-nemek szagátaszat csakis a bizottság által meghatározandó időben eszközözölni. A disz-felvonulás megtörténte után az egylet d. u. 6 óra fog szebbnél szebb magyar dalokat énekelni. Ez után a községi nemes tanács az egyes há-tároza ait közlendi a résztvevő közönséggel, melyhez való alkalmazkodást ismételen ker-jük. Az egyes gyümölcs-nemek leszakítá-án rajta kapo t egyének a pásztorok és pásztor-lányok által a köz-égi brak elé vitetnek, hol az első alkalommal 6—12, a második s a többi alkalommal pedig 12—20 kr. pénzbir-ság és Vacz vagy li avan való elzárásból fog a büntetés allani. Kimaga-ló egyéniség lesz a szereplők közül C erebogár Jó-ka k. loytonos bolondozásával erőlködök mu attatni. Az ün-nepély tartama alatt zónalevelezés lesz, mely-nek eredményeként aki legtöbb írott leve ezlá-pot felmutatni képes, 3 högy ér ékes ajándek-targygyal fog megajándekoztatni. A meghívón összeallított programot a n. é. közönség figyelmébe ajánjuk s nagybecsű pártfogását ezuttal is kerjük. Debreczenben, 1898 szept. 9 Teljes tisztelettel a vigalmi százaz bizottság.

* **A nőipariskolában a munka órák e hó 5-en kezdetüket vették, a rajzórak azonban csak a jövő hét folyamán kezdődnek. Mi-után pedig az intézet ogy kiváló tanerőket nyert a rajzoktatásra, mint Páfi Jozsef real-iskolai és Eakos Tbor tanítóképezdei rajzta-nár urak, abban a helyzetben vagyunk, hogy külön tanfolyamot nyithatunk a rajzról olyan r-ndkívüli növendékeknek, a kik csupán e tárgyól akarják maukat tovább képezni. — Tandij havonként 3 lrt 50 kr. Bővebb felvilágosítással az isko a igazgatósága szolgál. Tudomására óhajtuk még azt is hozni a n. é. közönségnek, hogy az intézet fehérváro osztályában megredeléseket mersékelt árakkal elvállalunk. Debreczen, 1898. szept. 9. K u b e k Erzsébet nőiparisk. igazgató.**

* **Horváth Boldizsár betegsége.** Horváth Boldizsár állapota egyre agasztó. Az ejszakát megl-hetősen nyugodtan töltötte, de azért reggelre kelve nem lett jobban. A gyön-geség mindegyre fokozódik, noha az orvosok mindent elkövetnek annak ellensúlyozására. Az orvosok és hozzátartozói a legrosszabbtól tartanak.

* **Árlejtési tárgyalások.** Az alább megnevezett m. kir. honvéd esapa:ok részere, az 1899 évi január 1-től Deczember végéig terjedő egyévre szükséges kenyér illetve zab szállításiának biztosítása czéljából a ki-kun Felegyházi állomásra f. év Október 6-án Budapest, a m. kir. 1-ső honvéd kerületi parancsnokság hadbizottsági osztályában, a Gyula és Jaszberényi állomásokra, f. év Október 10 en Gyulán az ottani honvéd Gyalogezred kezelő-bizottságánál, es a Zilahi állomásra, f. év Október 13-án Debreczenben a 3-ik honvéd gyalogezred kezelő bizottságánál, írásbeli árlejtések tartatnak, s hogy a részletes feltételek illetve »Szállítási feltételek füzet« az említett bélyeken és a m. kir. 2-ik honvéd huszárezred kezelő bizottságánál (Széchenyi utca) lakatonya a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Bíró ezred parancsnok.

* **Lélekjárás B. Ujvároson.** B.-Ujvároson az a hír van elterjedve, hogy a Haraszi fele vendéglőben éjj-el meghalt vendéglős es neje lelkei kísértének. A korcsma ezelőtt Haraszi Gábor tulajdonát képezte. Ez a télen meghalt s most a nyáron felesége is követte a sírba. A vendéglőt a szomszédok bérelték ki s a hasznat a Haraszi pár árván maradt gyermekeinek felnevelésére fordítják. Midőn a paraszrok meghallották, hogy a vendéglőben kísérték járnak, doronggal, ásóval és kapával felfegyverkezve körül állták a házá, hogy a

kisérteket megöljék, kik kiszállva a sírból, be merék tolakodni az elők birodalmába, hogy megzavarják nyugalmaikat. A csendőrmester azután betörtette az ajtot. A szobában a lehető legnagyobb rendtelenség uralkodott. A fiókokat kihuzva, a szekrények ajtajait kifeszítve a butordarabokat összedarabolva találták. Most két csendőr őrsi allandóan a házat, s nagy figyelemmel várják a lekek megjelenését.

*** Kutya elé dobott feleség.** Szegeden szinte hihetetlen kegyetlenséget követett el vad állatias kegyetlenségében egy durva ember, Szépal Antal papucskészítő, a ki tavaly nősült. Feleségét folyton ütötte-verte, mert az anyósa kezén maradt vagyont nem tudta megkaparítani. Az asszony türe az iszákos férj bántalmazásait. Szépal tegnapelőtt ismét szegeden tért haza délbáb-utcza lakására s a feleségét még a szokottnál is kimeltelebbül ütötte. Az asszony védte magát. Erre a részeg ember vagul neki esett, kezére lonta kibomlott hajtekereszeit, a földre rantotta, megtaposta, aztán pedig kihurcolta az udvarra és egy hirtelen előrantott kötéllal a kutyaólihoz kötözte. Az ólban bozontos nagy kutya kuporgott. Ezt napok óta ehezette a gazdája. Az asszony ketsegeesen jayveszekelt és védte magát, ki akarta magát tőle a férj karjai közül, de nem győzött erején. A mint pedig a kegyetlen ember elvégezte munkáját, az asszony félig eszméletlenül rogyott az ól mellé. A kutya egy ugrással rávetette magát s megmarta a karját. Szépal Antal pedig emberelen gyönyörrel nezte a fenevad verengzését s egy begyességű bottal még jobban uszította. A szegény asszony az iszonyu fájdalomtól magához tért, velőtrazo sikolylyal menekülni akart, a mitől a dühös kutya még mérgeesebb lett s megint az asszony karjába vágta a fogait. — A szerencsétlen nő kétségbeesett kiáltásait meghallották a szomszédok, akik a rendőrségre siettek és jelentést tettek az esetről. A rendőrök kimentettek veszedelmes helyzetéből s orvost hozattak, ki suvos sebeire kötést tett. A kegyetlen férj ellen megindították a vizsgálatot.

*** Küldöttség József Ágost főherczegnél.** Körnend váro a rendkívüli aldozatkeszszéggel nagyon diszes új honvédségi laktanyát építtetett. E laktanya 150.000 forint meghaladó költséggel épült és a mult hó folyamán nagy ünnepelességek mellett átadott a rendelkezésnek. A város József Ágost főherczegét kérte fel arra, hogy fogadná el az új honvédségi laktanya védnökségét s engedné meg, hogy a laktanya az ő nevével viselje. E tárgyban tette ma tiszteletét József Ágost főherczegnél Körnend városának küldöttsége, melynek tagjai Babos Istvan ügyvéd, Gergő Samu ny. törzser orvos, Molnár István uradalmi felügyelő, Fülöp József lelkész, Rosenbaum Zsigmond kereskedő és Kluge Pal festő körnendi lakosok voltak. Ő fensége a küldöttséget nagyon szívesen fogadta, a védnökséget elfogadta s megígérte, hogy Körnend városát nemsokára meglátogatja.

*** Az angol királynő álmai.** Viktoria angol királynőt rövid idő óta skot hegyi pasztorok dudaszava ébreszti fel álmaiból. A panaszos, monoton hangok szinte bearanyozzák a királynő álmaikat és kellemes átmenetelül szólnak az ébredéshez. Viktoria királynő mindenkor rajongott a zenéért. Mendelssohn emlékiratai érdekes részleteit örökölték meg azoknak a muzikális tette-tetek-nak, melyek részesei a nagy zeneszerzőn kívül csupán a királynő és férje, Albert herczeg voltak. Albert herczeg szintén valósággal rajongója volt a zenének, maga is többféle hangszeren játszott. A királynőnek akkor még igen szép hangja volt. Mendelssohn zongorán kísérte a níványát s maga Viktória királynő forgatta a kották lapjait. Öreg napjaira is a zenében telik legnagyobb öröme.

*** Az Önálló Munkás Betegsegélyező-pénztár és a vele kapcsolatos Temekezési Egyesület nemes célú munkálkodása méltán érdemli meg a munkásosztály legmelegebb pártolását, mert ez egyet nemcsak névleg igyekezik szerepelni, hanem tényekkel igazolt elismérésremelő munkásságot fejt ki, amennyiben bevételének 70% át jótékonycélokra áldozza fel s tagjainak oly előnyöket nyújt, minőt eddigelé egyetlen egyet sem adott városunkban és amennyiben helybeli szegénysorsu, előregedett polgárok ellátásáról gondoskodik méltán megérdemlené a városi hatóság pártolását is. Kivanatosnak és óhajtanónak tarjuk, hogy a munkásosztály ez érdekeit melegen védő egyetbe minél számosabban iratkozzék be s mikor a jelenért dolgozik gondoljon a jövőre is.**

*** A F. M. K. E. A F. M. K. E.** ma tartotta évi közgyűlést Pösnyeben, s ezen a közgyűlésen buktatták ki az elnöki székéből Károlyi István grótot.

Nyilvánvaló, hiszen az egyesület vezető emberei nem titkolták: Károlyi Istvánt azért mellőzték, mert a mult évben a mikor megnyitotta a A F. M. K. E. közgyűlést sok keserű igazságot mondott el, ami nem tetszett a kormányoknak.

Ezt nem bocsátották meg neki sem Budapesen, sem Nyitrán, s elnöki mandátuma lejárta, tüntetőleg mellőzték újra megválasztását.

Az ürügy az volt, hogy Károlyi István politikát vitt be az egyesületbe. S ime mai elnöki megnyitót, melyet a Károlyi ellenes párt egy oszlopos tagja, Craus István mondott el, nem volt egyéb, mint politika, még pedig a megtartózkodás nélküli pártpolitika s csak úgy csepegett a kormány dicséreteitől.

*** Dinnye lopás.** Gerlin Sándor, a ki a téglavető telepen lakik, panaszt tett a mezőrendőrségi kapitányságon, hogy az éjszaka idegen emberek jártak a dinnye földjén, s onnan mintegy 30 forint értékű dinnyét elloptak. A többi a mit nem vihettek el, összeviszta vagdalták, gázolták, szóval teljesen értéktelenné tették. A panasz alapján a rendőrség megindította a nyomozást, a mely már is eredményre vezetett. Meg állták a dinnye tolvajokat a kik ötven voltak s mindegyik megkapja az öt megillető büntetését.

*** Jégkárosultakért.** A dunántuli jégkárosultak felszegélyezésére alakult orsz. bizottság a napokban ülést tartott Lits Gyula elnöke alatt, melyben az érdekelt vidékek orsz. képviselőin kívül Fiáth Pál fejemgyei főispán is részt vett. Lits Gyula beszámolt az eddigi eredményről, tudatva, hogy 7258 forint érkezett be az adózóktól. Sokkal nagyobb összeg várható, de a törvényhatóságok s pénztézetek legtöbbje meg nem küldte be adományát. A bizottság határozatilag kimondta, hogy a törvényhatóságokat felhívja, hogy legkésőbb november végéig küldjék be a jégkárosról szóló kimutatókat, különös tekintettel léven a munkások helyzetére.

*** Perczel a magyarság ellen.** Azok, akik szívükön viselik a magyarság ügyét, ma kellemes kis meglepetésben részesültek. Megtudhatták, hogy a magyar kulturának egyik legszámbotévőbb faktorát a vidéki színészetet hogy teszi tönkre az, kinek feladata volna azt teljes erejéből támogatni. A belügyminiszter lehetetlenné teszi a magyar színigazgatók egzisztenciáját az által, hogy nyakra-főre osztogatja az engedélyt a német direktoroknak.

Ez lett nyilvánvalóvá a színészegyesület központi tanácsának mai üléséből. Azt panaszták fel ezen a gyűlésen, hogy az igazgatók nagy része hátralékos és azt hoztuk fel mentesül, hogy rossz volt a nyár, a jó stacziókat lefoglalták a német truppok.

Éhhez nem kell sok kommentár, sőt ez maga is kommentár ahhoz, hogy miképp szán-

dékozik a vidéki színészetet rendezni a belügy miniszter.

A központi tanácsnak ez volt a nyári szünet után első ülése, melyről következő tudósításunk szól:

A ma délutáni tanácsülésen jelen voltak: Pázmándy Dénes, Jakab Ödön, Balassa Jenő, Feleki Miklós, Markus József, Ditrói Mór, Kessler Zsigmond, Tapolezai Dezső, Komor Gyula dr. fővárosi, Leszkay András, Hevesi, Komjáthy, Dobó, Lrecsnyi s Pesti ig. vidéki tagok.

Az elnök Pázmándy Dénes megnyitván az ülést, Mészáros irodaigazgató felolvasta a jelentést. Többek közé a hátralékos igazgatók névsorát mutatta be.

Ez a névsor szokatlanul nagy és az irodaigazgató sietett is kijelenteni, hogy ennek oka az, hogy az id-nyar roppant rossz volt a vidéki színészeire.

Markus József másban látja a hibát és kérte a jelenlevő hátralékos vidéki igazgatók meghallgatását. Sorra felszólltak hát Leszkay Komjáthy és Dobó és megrosítotték a Markus diagnózisát, amely szerint a baj oka nem más minthogy a belügyminiszter már a tizedik konzessziót adja ki német szüntársulatnak.

Pázmándy kijelenti erre, hogy az elnökség már többször szóva tette ezt a belügyminiszter előtt, de — úgy látszik — eredménytelenül. A tanács kimondotta, hogy az igazgatók haladéktanul egészenek ki óvadékukat.

Azután Szilágyi Vilmos terjesztette be a számvizsgálók jelen eset, majd pedig a házvetel ügye került szőnyegre.

A három beérkezett ajánlatnak tárgyalásában nem bcsatkoztak még, hanem kiegészítették a házveteli bizottságot Markus Józseffé és Tapolezay Dezsővel.

A vizsgáló bizottság jelentése kevesebb vitát provokált. E vita folyamán Ditrói Mór annyira dühbe jött, hogy — eltavozott, egyszerűen kékepeél hagyva a tisztelt társaságot.

A többiek is belefáradtak hamarosan a tanácskozásba, amelynek folytatását holnapra halasztották.

*** Testvér-testvér ellen.** Régi, feneketlen gyűlölség választotta el egymást Kis Lajos és Sándor örökmű módos gazdákat, akik mindkettőn egy anya gyermekét, egy szüle véreit. Az apai örökségen való leketten, kapcsi osztzkodás aztán széttepte a testvéri köteléket. Sándor azóta kint lakott a hegye, míg az öccse az apai portán gazdalkodott lent a faluban. Így aztán csak ünnepeken, a templomban találkoztak a gyűlölködő testvérek s idegenül mentek el egymás mellett mindenkoron. Vasárnap délután — így irtak lapunknak — kint járt Kis Lajos a tagon a batyja lakasa felé Sándor akkor jött a faluból, s szónékel ment el öccse mellett a dülő uon; egyenesen a háza felé. Kisvártatva azonban mar visszatért — fagyverrel a kezében. — Odament Lajoshoz s durván rátamadt: Sida, gyalazta. Ez megfordult s hazafelé vette az utját. — Alig haladt pár lépést, egy lövés dördült s a golyó ott süvített el feje fölött. De sem talált. Kis Lajos futva menekült a faluba s főjelentette a batyját akit azon este letartóztattak. Az egycsövű rozsdás fegyvert nyomban elkobozták, Kist pedig átadták a b.újvárosi bíróságnak.

*** Előbb magyar, aztán katolikus.** Maradék községben (Szeremmegye) vagy 300 lélek hagyta el a római katolikus anyaszentegyházat és a reformált felekezethez tért át. A mozgalom megindulásának okát a következőkben tudatjuk velünk: Ezelőtt mintegy 15 évvel sürűen kezdtek a bácskai és bánati magyarok Szlavoniába áttelepedni, hol a meses Eldorádót hittek feltalálni. Anyagiag ugyan az Eldorádót részben meg is találták, de édes anyanyelvüket ennek fejében nem voltak hajlandók odadobni. Legnagyobb részük a horvát nyelvet nem bírta és még ma is csak törli. Több ízben folyamodtak és küldöttségileg is felkeresték Strosmayert Djakovaron

hogy lenne tekintettel anyanyelvükre és adna nekik magyar papot, mert a horvátot nem értik, a hit pedig értelemből és hallásból vágyon. Kerésüket mindig elutasították, a mely elutasítás a főpap személyében és érületében fekszik és amely az olvasóközönség előtt ismeretes. Eltökélve tehát a maradéki magyarok, hogy az egyedül üdvözítő vallás elhagyva, lesznek egy oly felekezetnek hívei, amelyben talán szintén üdvözülnek, daczára annak, hogy magyarul hallgatják az isten igéjét és pedig horvát földön. Így történt az, hogy a tél folyamán az áttérés megindult és a usztus haváig a községnek vagyonsabb tagjai közül mintegy 385 lelek hagyta el a katolikus vallást. Az áttérést a beskai buzgó reformatus missziói lelkész, Schneider Pal vezette, aki annyira vitte az immáron reformatus maradékiak ügyeit, hogy az e hó 25-én tartott alsóbaranya-bácsi reformatus egyházgyűlés gyűlés Vukováron be is kebelezte őket; előleges szervezkedésre és kiadásokra pedig 1000 frtot szavazott meg. Szász Károly püspök, hogy a híveket buzgó munkálkodásra serkentse és a hitben és nemzetiségben erősítse őket, e hó 28-ára igérete látogatását melyet az agg főpásztor, nem tekintve sem az új faradalmát, sem gyenge egészségét, be is váltott. 27-én este érkezett Beskára, Cseh Ervin Szerémmegeye főispánja és az alsóbaranya-bácsi egyházmegye főkurátora, Kozma László orsz. képviselő és tanácsbíró. Kelecsenyi Zádor vukovári kir. közjegyző és tanácsbíró, továbbá Molnár Hugo újvidéki reformatus lelkész kíséretében. A község ez alkalommal ki volt világitva és a helybeli tüzoltóság is kivonult. 28-án reggel 8 órakor indultak a vendégek Maradékra. A község határánál a járás szolgabírája fogadta őket 40 tagú bandériummal és a község előjáróival. Onnét a menet egyenesen Maradékra vonult, hol a község közepén felállított impozáns diadalkapunál a gyülekezet kurátora fogadta a vendégeket. Azután az egész gyülekezet és a vidékről összesereglett nép a tagas iskolaterembe men, hol a püspök isteni tiszteletet tartott. — Az isteni tisztelet végen átadta a gyülekezetnek Ifju papját, Kulifay Istvánt és értekezletet tartott a legközelebbi teendőkről megbeszélése végett, — végül a gyülekezetnek előleges kiadásaira 100 frtot jändekozott.

* **Bejelentés.** Mosolygó Menyhért uram jó kedvével feltamadt a Csiky Proletárok-jából és bement tegnap délelőtt a városi adó hivatalba.

- Alázatos szolgája.
- Mit akar?
- Bejelenteni jöttem.
- Mit?

Az örömmel némi arnyalatával sietett válaszolni Mosolygó Menyhért:

- Bejelen em, hogy megjött a nyolczadik,
- Micsoda nyolczadik?
- A nyolczadik gyermekem, kérem ma született.

— Az emeleten jelentse be az anyakönyvvezetőnél, ott majd örülnek neki!

- Hat itt nem kell — az adónál?
- Nem.

Ravaszul ee józü cizmizmus-al hunyorgatott hozzá a nyolcz gyermek apja és balmulva szólt:

- Hat még nincs itt — a gyermek ado?

Nekem azt mondták . . . Bocsnat.

S ravaszul mosolygva, hogy ő most milyen tréfát csinált, szedte a lábát kifelé . . .

* **Századvégi tolvaj-akadémia** Párisban az ifjuság egy érdemes tani ömesterét látották le a napokban. A jómódú, a kitiz reményteljes tanítványával hívásra tettek, egy rendszeres tanfolyamot szervezett, a hol vállalkozó szellemű események teljes kiképzést nyertek a lopás művészetében. Növendékeit nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag is igyekezett mellő társaiavá tenni, mert míg a kezdők egy szajnai híd alatt szerényen meghuzódó dereglyében a lopás teóriájának alapelveit szedték magukba, addig a haladók üzlet után néztek. A virágzó vállalatot azonban megbuktatá egy rendőr szemfülessége s a zsenialis mester egyidőre be kell hogy szün-

tesse előadásait. A katasztrófa úgy állt be, hogy a reményteljes apróságok a nagy buzgalom hevében nem igen halk hangon vitattak meg vállalatuk eredményeit s társalgásukba néhány tolvaj-műsöt elejtettek, a mit egy, a hídou poszt lo rendőr meghallott. A rendőr fülel nem egy jóakaratu utbaigazítást hallott meg, melyekkel a professzor ur nagy jövőre törekvő tanítványait a más tulajdonának elidegenítésére tantotta.

A kedves kis társaság idilljét kíméletlenül megzavarva, a tanár urat és tiz növendéket hívásra tettek, a hol most bő alkalmuk van a törvények kiméletlen volta fölött elmelkedni.

* **A legyőzöttek hazatérése.** Spanyolország kikötőiben most szomorú jelenetek játszódnak le: a legyőzöttek térnek haza Santiagóból, amely többé nem a spanyoloké. Harom év előtt reményteljesen, vidám harsonák hangjai mellett indult utra a katonaság s most a legnyomorultabb állapotban, elcsigázva, lerongyolva jönnek haza. A királyné, — mint Madridból jelentik, maga is a kikötőbe akart menni, hogy jelen legyen a csapatok hazatérésénél, de Sagasta tanácsára utob 100 kórházi ágy alapításával fejezte ki részvétét a nagy számmal érkező betegek irányában. A katonák és tengerészek elbeszéléseiből kitűnik, hogy az egész háboru híjával volt a jó, szakértő és lelkiismeretes vezetésnek. S hogy a csapatok mégis megallották helyüket, az csak a spanyol katonák kitűnő tulajdonságainak és lelkesedésének tulajdonítható. Az amerikaiak különösen tüzérőség dolpában voltak nagy fölényben. Érdekes, hogy a new-yorki orvosok veszekesznek a spanyol sebesültek gyógyításáért, aminek nem az emberszeretet az oka, hanem az, hogy a doktor urak tanulmányozni akarják a sebesülteken az amerikai legyőzöttek hatását. A spanyol csapatok élszántását és hősiességét mutatja, hogy egyetlen zászlójuk sem jutott az ellenség kezébe; ha veszélyben forogtak, inkább elegetek. Csodáit műveltek az önfeládozásnak az apácák is. És legendák szállanak ajkó-ajkra egyes vitézek cselekedeteiről a háboruban; legendák, melyek igazak. Mikor Linares tábornokot San Juan ostroma közben nehéz sebbel vitték el a harcveralból, akkor is buzdította őket. Egy Arnoso nevű matröz felkapott egy bombát s mielőtt szétpukkadt volna, a tengerbe dobta. Zaragosa hadnagy haldokolva értette Spanyolországot, és az volt utolsó óhaja, hogy a spanyol zászló legyen a szemfödete. Ságaja hajóskapitány, mikor hajója sülyedt, a parancsnoki hidon fölbőlte magát. Mondják, hogy Cerverát is alg hírták visszatartani az engyilkosságtól. Fényes lapjai ezek a háboru tragikus történetének: a vesztes nemzetet a hősi erények e példái vigasztalhatják egyedül. Hogy milyen állapotban lépnek a katonák ujra a haza földjére, az egyszerűen leírhatatlan. Megsíktélve, felig megvakulva, benn, csonkán, éhségtől, láztól esontvázza soványodva, vanszorognak ki a hajóból. Egy apa így kiáltott fel, mikor egy katonát meglátott: »Az én fiam inkább ne is kerüljön haza, semhogy ilyen nyomorékos lássam viszont! Ha ugy tér meg, mint ez itt: megyek és agyonlövöm Sagastát!« Sokan meghaltak a hazatérés alatt is; sokan ott roskadnak össze halva a kikötőben, mikor a kudarcz után a haza földjére lépnek.

Budapesti levél.

A főváros ismét egy nagyszabású műteleppel gyarapodott, mely különösen a zongora-művészetet kultiváló közönséget érdekli. Heckenast Gusztáv zongora-termei, melyek 1865. óta állanak fenn Budapesten, a Kigyó-utczaból, hol helyiségei már szüknek bizonyultak, Gizella-ér 2. sz. a. a váci-utca sarkán levő ház első emeletére helyeztették át; itt a bel- és külföldi leg-híresebb gyártmányu zongorái oly óriási és diszes teremben vannak felállítva, minőhöz hasonló Magyarországon nincs. Ehrbar, Schiedmayer, Schweighofer stb. gyártmányai egy teremben, négy hosszú sorban felállítva, egész sétaszemlére nyujt alkalmat s gazdag

választékát teszi megismerhetővé a legjobb szerkezetű, legszebb hangu zongoráknak. Az az előkelő jó hírnév, melylyel Heckenast Gusztáv zongora-terme, ugy a fővárosban, mint az egész országban már el-tizedek óta bír s melyet mindig méltán ki-érdemelt, bizonyára csak növekedni fog ezzel a nagyszabásu intézménnyel. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét, miszerint zongora-szükségletük esetén Heckenast Gusztáv zongora-termet meglátogatni el ne mulasszák.

A kézimunkák között mindig a himzés volt a legnemesebb, de egyszersmind a leg-faraszóbb foglalkozás. Az uri hölgyek, a polgári osztály, a munkásnép leányai, asszonyai, a háztartás végzése mellett himzéssel foglalkoznak üres óráikban, mint a legszebb és legértékesebb munkával. Nagy megkönnyebítést, óriási előnyöséget és gyorsaságot biztosít most már a himzésnél a Viktória-himzógép találmánya, ez a zsenialis és mégis egyszerű eszköz, mely a műhimzéshez és a smyramamunkák előkészítéséhez nélkülözhetetlen s legkiválóbb munka-végzés mellett ötször tegyorsabb a kézzel való himzésnél; kezelését fél órai gyakorlat után ökeletesen elsajáthatja bárki; ára csak 4 ft, mely olcsóságaóál fogva mindenki megszerezheti, mert a beszerzés költségét már az első munka kifizeti. Tanintézetek, kereskedők nagy árkedvezményt kapnak. Megrendelések keretnek Viktória kéz-i-himzógépgyár, Gara-y-tér 19. Budapest, ezimezni.

A vidéki városok nagyobb részében a közutak rosszasága ellen állandó a panasz s a helyi közlönyök különféle változatokban szellőztetik e kérdést. Mezőúr közutának járhatanságát s ezzel összefüggőleg ennek a gazdaságra káros voltát emeli ki; Abony a sok esőzés után panaszodik, hogy a gyalog utakon is nyakig járnak a sárban, Nagy-Kőrös is aszfaltburkolatu kocsitaut készített; s így a vidéken számtalan városban sürgetik a gyalog- és közutak jó karba hozását, szikard burkolását. Ez alkalomból említjük fel, hogy Budapest székes főváros tanácsa kipróbálta az összes kövezési, illetőleg közutburkolási módokat s az aszfaltot és aszfaltmakadamburkolatot találta a legártósabbnak és leg-échezszerűbbnek s utasította a mérnöki hivatal, hogy tegyen előterjesztést az aszfaltnak az egész főváros területén való alkalmazására. A Magyar Aszfalt-Részvénytársaság már a vidéki városokban meggyőződte a közönséget, hogy a gyalogjárdák aszfaltozása és a közutak aszfaltmakadamburkolása a legolcsóbb és legjobb, sőt igen előnyös fizetési feltételeinél fogva anok igénybevételét is rendkívül megkönnyíti; mindezeknél fogva ajánljuk, hogy ott, ahol gyalogjárdák és közutak jó használható karba helyezését tervezik, forduljanak a Magyar Aszfalt-Részvénytársaság igazgatóságához (Budapest, Andrassy-ut 30.), honnan minden kívánt felvilágosítást és költség-előírányzatot díjmentesen nyerhetnek.

A villamvilágítás nem remélt óriási elterjedést ért el Magyarországon. Minden jelentékenyebb vidéki város, hol a közvilágítás kérdése megoldva még nem volt, a villamvilágítás nagy előnyöségeit felismerve, azt rendeztette be, mely az ipar és gazdaság szolgálatában mint hajtóerő is nagyon hasznos. Ugy a gazdaság, mint az ipar terén nagyon elterjedtek a munkagépek, ezek hajtására a villamos erő a központi telepből szállítva igen jutányos és előnyös; már ez a körülmény is ajánlatossá teszi a villamvilágítás berendezését mindenütt, ahol azt meg nem létesítették. A legtöbb villamvilágítási telepet hazánkban a Siemens és Halske részvénytársaság rendezte be, ez a világhírű vállalat, mely már nevével is a villamvilágítás fogalmát fejezi ki. Ahol tehát a villamvilágítás berendezését tervezik, forduljanak ez iránt a Siemens és Halske részvénytársasághoz (Budapest, Kerepesi ut 21.), hol tervezteket és költség-előírányzatokat díjmentesen készítenek.

A fővárosba utazó vidéki közönségnek, mint a legkellemesebb otthont ajánljuk Guu-

del János István főherceghez címzett szállodáját, a Ferencz József-tér és Akadémia-utca sarkán. Ez a legszebb fekvésű, minden kényelemmel berendezett szálloda. Gundel János személyes felügyelete alatt, példa-tisztasággal és leggondosabb kiszolgálásával, jutányos szobaáráival minden igényt teljesen kielégít. A szálloda éttermében a lezibbított ételek s tiszta jó italok szolgáltatnak ki s rég ismert jó hírnevét ezután is csak emlékezésbe kívántuk juttatni.

KÖZGAZDASÁG

Tőzsde. A tőzsde a tegnapi ünnep miatt zárva maradt. Az ünnepi magánforgalom nagyon szűk mederben folyt le és az iránzat a külföldi alacsonyabb jegyzésekre mindvégig lanyha volt.

Kötések: Osztrák hitelrészvény 356.40
355.20. Magyar hitelrészvény 391.75—390.60.
Rimamurányi részvény 251.—250.50. Osztrák-magyar államvasut pedig 351.5—350.50 frt.
Zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 255.20 frt.

CSARNOK.

Törmelék.

— Az «Uj Versek» cz. kötetből. —

Vezércsillag.

Vezércsillagnak lenni könnyű,
Csak fönn repül s vezet.
De aki nyomán jár s kocsi huz,
Annak már nehezebb.

Vezérürü.

Vezérürünek lenni könnyebb,
Ha megszalad, vezethet.
Gyávák között az lesz vezérre,
Ki legelőbb ijedt meg.

Zempléni Árpád.

Orvosi apróságok.

(A szeplőről. — Mire gondolnak a haldoklók? — Megőrült család. — Gummitüdő (?) — Fogátültetés. — Antipirinnérgézek. — Szarazfejmosás.

— Mertem Parisban egy aranyos kis marquiset, aki ősszel birtokára ment és nem lévén jobb dolga, zöld dióhéjjal jó vastagon bekenete az arcát. Röviddel ezután a jól ismert barna foltok jelentek meg ezelőtt rozsdás arczán, aminek természetes következménye az lett, hogy az asszonyka elzarkozott a világ elől.

De csak addig, míg az arcbőre nem hámlott s a foltok el nem távolodtak. Ujból feltűnt akkor Parisban, újból ragyogtatta szépségét és szellemét. Sajnos dicsősége csak majus szép haváig tartott: míg a festékfoltok vissza nem kerültek.

Nem egészen, de nagyjában ugy vagyunk a szeplőkkel is. A szeplők ugyanis hasznos, sőt szükséges rosszak, ők verik vissza a nap-sugarakat az emberi bőről. Bőrünknek nincs szeplőjük, mert a bőrünkben elég festék-sejt van.

Fenér teinttel bírónak kell valami ami a nap kártékony sugarait a bőrön fentartsa, azokat visszaverje s erre szolgálnak a szeplők. Eltávolításukról már a legrégebb idők orvosai gondolkodtak.

Na az orvosok abban állapodtak meg, hogy miután a festék-sejtek a bőr legfelületebb rétegében vannak, ezt a reteget kell valahogy leszedni.

Erre sok szer alkalmas, amelyek azonban javarészt ártalmasak. Volt idő, mikor sublimatborogatásokat rendeltek. A sublimat a bőrt lehamlasztja ugyan s így a szeplőket eltünteti, de rövid idővel alkalmazása után kiterjedt barna foltok lépnek fel, amelyek az arczot egészen elcsufítják.

Ma a higanykenőcsöket rendelik leginkább a mondott cél elérésére. Természetesen orvos által felírt receptre kell a kenőcsöket

használni, mert ellenkező esetben csak árthatunk vele.

A higanykenőcsöknek orvos által felírt formulában semmiféle ártalmas mellékhatásuk nincs s így nem kell attól félni, hogy a szeplők helyén megcsunyább barnafoltok lépnek fel.

A kész szeplőkkenőcsök, az úgynevezett »Sommerposensalb« nem sokat érnek mert idővel ráncosra teszik a bőrt s a várt eredményt sem érjük el velük.

Egy francia orvos nemrég felvetette azt a kérdést, hogy mire gondolnak a haldoklók. Aetheinjekciókkal rövid időre magukhoz térített haldoklók azt vallják, hogy halál előtt az életben átélt főbb események töltik be gondolatukat.

Egész család egyidejű megőleséről kapunk értesítést Amerikából. Az apa megőrült, az anya fiát bunkóval fejére mert ütésekkel ütötte agyon s a többi négy gyermekkel egyetemben abban a rögeszmében élt, hogy a fiu ördög volt, kinek elpusztítása után minden nyelbe szeltek s hogy jelenleg is ott vannak...

Hasonlóképpen Amerikából jön az értesítés, hogy egy amerikai orvos gummi üdőt talált föl, melyet az alomban a beteg tüdő helyébe tesz. Valami ügyes reklámja lehet egy elemes yankeenek, ki sokat ígér, de semmit sem ad.

Két fogat húzta ki egy francia orvos betegének. Egy nappal később tornatanár alit be hozza, k tornazás közben leesett és kitérte két fogat. Az orvos habozás nélkül a két kihúzott fogat illesztette be, a tornazás mesterének száába, a ki három hét múlva fogakkal már puha kenyereket tudott enni.

Parisban most divatát járja a száraz fejmosás. A hölgyek nem alkalmazzák az eddigi h szarazban lévő hajmosóvíeket, hanem egy új szerrel dörzsölik be a hajukat, a mely fogékony ugyan, de bedörzsölés után rögtön elparoloz. Ez a szer nem olaj, mint az esztendőnkön anyai halalt okozó benzín.

— Ugyan miért nem m s ak a hölgyek vizzel a hajukat? — kérdezhetne valaki. A válasz erre az, hogy a nőknél oly gyakori a fejbőr korpázása kisebb vagy nagyobb mértékben.

A leelőbbben hajuk kifejtésénél veszik észre, hogy finom por alább n leválik a fejre felrakodott viaszos réteg. Mert a korpa nem egyéb mint a fagygyumirigyek váladéka keverve a bőr levált sejtjeivel. Ezek a fagygyumirigyek bezsirozzák a haját; innen van a haj feneve.

Ha a fagygyumirigyek idegek behatása következtében több fagygyut választanak ki, úgy a fagygyu a fejbőr felszínére jön, ott megszárad s a bőr feület sejtjeivel egyetemben finom apró lemezekben vagy poralakban leválik: ez a korpa. Czel tehát a korpa eltávolítása. A korpa azonban zsirtartalmu lévén, azt a víz nem oldja. Kitérő erre az alkoholos oldattal való mosás.

Vegezzük pedig e mosást három részben:

I. Alkoholos oldattal megmosuk a fejet. Legjobb erre a célra a fejbőrt részekre osztani s estenként egy-egy részt lemosni.

II. 1. A hám- és fagygyutörmelekek eltávolítására, lemosására langyos szappanvizzel öblítjük le a fejet.

II. 2. A szappanvizek langyos vizes lemosása következik ezután.

III. Normális hőfoku vizzel leöblítjük a fejet.

Ezt az eljárást gyakrabban alkalmazva, a korpázás megszűnik. Hogy mennyire fontos ez, kivülglük abból az egy körülményből, hogy a hajhullás leggyakoribb okozója a korpa. — Hozza kell még füzünk mind-hhez, hogy az alkoholos oldatok erősen kiszárazják a haját, a miért is alkalmazásuká betenként legalább egyszer olajjal kell a fejbőrt bekenni. A mi mar most a száraz fejmosást illeti, mely eljárásnak rövid idő óta, nagy keletje van a

mindenért pillanatig rajongó párisi hölgyek között, azt hiszem nálunk nem fog követőkre találni s Parisban is hamar elhagyják. A benzín igen hamar robbanó anyag. Ugy járhat az ember, mint az a szegény muzsik, aki a rendszere-n alkalmazott kocsi-kenőcs helyett egy szép napon petróleummal kente be a haját. A petróleum felrobbant s a szegény muzsik széné égett.

Pazé.

Ujtalálmány

Szép akar lenni?

ha igen, úgy használja csupán a Fáy féle arczkrémel. Egyedüli ártalmatlan csodahatásu vegykrém a szépség ápolására u. m. szeplő-májfoltok, vörös pattanások mitesszen s mindennemű bőrtisztatatlanság ellen.

Nem zsiros, habszerű gyorsan felszívódó kellemes illatu arczkrém, mely nappal is jól használható.

Egy nagy tégely ára 1 frt.

Készíti Grosz Nagy Ferencz gyógyszer.
H. Szoszlon

Debreczeni főraktár Dr. Rotschnok
V. Emil gyógyszerháza Kossuth-utca.

Fáy Crème-szappan 50 kr.

Higanyt nem tartalmaz.

Ujtalálmány

500 Forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla-fogvizének** használata mellett, üvegeje 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. Csomagolásért külön 10 kr.) **Bartilla A. örököséi. (E. Winkler) Wien. 19/I. Sommergasse 1.** Kapható Debreczenben: **Mihalovits István** a „Kigyóhoz“ címzett gyógyszerháza. Határozottan kérjünk **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítások följelentéséért jó díjazás adatik.

765

v. k. szám.

1898

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbírósnak V. III. 260/2. 1898. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Kiss Sandor részére Papp János és neje debreczeni lakosoktól 455 frt tőke, ennek 1898 évi január hó 24. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 67 frt 17 kr. perköltség erejéig a fizetett összeg betudásával 1898. évi márczius hó 4-én bíróság felül és lefoglalt és 342 frt 60 kr-ra becsült butorok, ló, szekér és egyéb ingóságok **1898. évi szeptember hó 20 án d. u. 3 órakor** kezdetét veendő és Debreczenben Zöldfa-utca 2513 sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legelőbbet ígérnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén beárón alól is el fognak adatni.

Debreczen, 1898. évi Aguszt. hó 28-ikán.

Bódogh Zsigmond

bir. kiküldött.

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír czégnomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborték czégnomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomásu galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczérszámlák, bor és sörezimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenek, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.